

Jaarverslag Project Schoonmaakhelden 2011

Jaarverslag Schoonmaakhelden 2011

1. Inleiding

In 2007 heeft voormalig stadsdeel Zeeburg het project Jongeren Zwerfvuilteams gestart en uitgerold in de Indische Buurt. In de loop van 2008 heeft dit project de naam Schoonmaakhelden gekregen. In dit jaarverslag wordt een terugblik gegeven over 2011, kort wordt ingegaan op de inhoud van het project, doelstelling en de activiteiten die buiten het reguliere programma zijn gerealiseerd.

2. Terugblik op 2011

Projectomschrijving

Het project Schoonmaakhelden is een educatief jongerenproject voor kinderen tussen de 7 en 12 jaar. Onder het motto 'jong geleerd oud gedaan' leren kinderen dat ook zij verantwoordelijk zijn voor het schoonhouden van hun eigen leefomgeving. Op speelse wijze passeren onder andere de onderwerpen afval en recycling de revue. Na een succesvolle aanpak in de Indische Buurt is het project uitgerold over het Oostelijk Haven Gebied, IJburg en de Transvaalbuurt. Uit de praktijk is gebleken dat de speelse vorm van educatie mede bijdraagt tot de vorming van goed burgerschap en in de burgerperceptie leidt tot het verhogen van de leefbaarheid in een buurt.

Regulier programma

Groepen kinderen gaan vanuit meerdere locaties, onder begeleiding van vrijwilligers, maximaal één uur per week zwerfvuil opruimen in hun eigen buurt. Daarnaast volgen de kinderen educatieve lessen/workshops over zwerfvuil en worden thema's zoals afval, recycling en het milieu behandeld. De kinderen doen minimaal één kwartaal mee. Aan het einde van dit kwartaal wordt het traject feestelijk afgesloten en wordt er een diploma overhandigd.

De Schoonmaakhelden teams bestaan uit 4-6 schoolgaande kinderen in de leeftijd 7-12 jaar die vanuit meerdere locaties in Oost onder begeleiding van een volwassen vrijwilliger maximaal 1 uur per week mee helpen hun eigen omgeving schoon te houden op een van tevoren bepaalde afgebakende route in hun eigen buurt.

Doelstelling

Het doel van het project Schoonmaakhelden is kinderen spelenderwijs te leren en bewustwording bij te brengen over afval, recycling en het milieu en tegelijkertijd sociale participatie van bewoners uit de buurt te realiseren. Deelnemers leren dat ook zij zijn mede verantwoordelijk voor het schoonhouden van hun eigen leefomgeving. Tevens komen de consequenties van hun eigen handelen ten opzichte van het milieu aan bod.

Gebiedsbeschrijving

Dit project wordt uitgerold in: Indische Buurt, Oostelijk Haven Gebied, IJburg en de Transvaalbuurt.

Deelname scholen

Indische Buurt	Oostelijk Haven Gebied	IJburg	Transvaalbuurt
Basis Scholen	Basis Scholen	Basis Scholen	Basis Scholen
Insulinde School	De Rietlanden	Montessori Steigereiland	De Kraanvogel
JP Coen School	De achthoek	Dalton School Neptunus	
De Waaier		Olympus School	Na schoolse opvang
Batavia School	Na schoolse opvang	Willibrord School	Eco kids
Flevoparkschool	BSO Zeeburgt		Buurtreporters
Valentijnschool	Uk Eilanden	Na schoolse opvang	
As-Sieddiqschool		NSO de Wervelwind	
Na schoolse opvang			
NSO Pelangi			
NSO Kolibrie			

In 2011 hebben 14 scholen en 3 naschoolse opvanglocaties meegedaan. In totaal hebben er 1400 bewoners en vrijwilligers meegedaan aan het project, 1200 jongeren en 200 volwassen teambegeleiders.

Samenwerking

Het project wordt opgezet en begeleid door een projectleider. Voor dit project werkt het stadsdeel samen met de woningbouwcorporaties, scholen, naschoolse opvang, winkeliersverenigingen, buurtregisseurs, wijkbeheerders en lokale kunstenaars. Vanuit het stadsdeel zijn de afdelingen, Fysieke Realisatie en beheer, Sociale Realisatie en beheer, Bedrijfsvoering en de afdeling Burger, Strategie en Projecten betrokken.

Communicatie

In 2011 hebben we een flitsend promofilmje laten maken van ongeveer drie minuten. Het geeft een goede impressie van het project. Het filmje staat op de website van het stadsdeel. Alle partijen die meefinancieren hebben een link naar het filmje ontvangen, zodat ook zij het op hun website konden publiceren.

Net als voorgaande jaren hebben we ook van 2011 een kleurrijk beeldverslag gemaakt. Allerlei hoogtepunten van het afgelopen jaar staan erin.

Door het jaar heen communiceerden we over nieuws en activiteiten via de stadsdeelkrant, -website en lokale pers.

Partners ontvingen ongeveer eens per maand een update via e-mail.

De Schoonmaakhelden hebben een eigen pagina op de website:

www.oost.amsterdam.nl/schoonmaakhelden waar algemene informatie en foto's op te vinden zijn.

De deelnemers aan het project kregen ook dit jaar weer een eigen Schoonmaakheldenpetje

Financiën

het project wordt mogelijk gemaakt door een cofinanciering tussen het stadsdeel en de woningcorporaties de Alliantie, Eigen Haard, de Key, Rochdale, Stadgenoot en Ymere en sponsoring van lokale ondernemers. De kosten van het project bedragen in totaal € 63.600,- waarvan het stadsdeel € 15.000,- financiert en de woningbouwcorporaties totaal € 48.600,-.

Activiteiten buiten het reguliere programma

Additionele workshops op scholen

Naast het reguliere programma voor de groepen 4 en of 5, biedt dit project follow-up workshops voor de groepen 5 tot en met 8. De workshops zijn zo samengesteld dat er naast milieu educatie ook creatieve vaardigheden en of taalvaardigheden aanbod komen, zodat deze goed kunnen worden ingepast in het lesprogramma. Ook zijn de workshop buurtgericht en stimuleren buurt- en ouder participatie.

Na schoolse schoonmaakhelden programma's

Binnen de na schoolse programma's worden de kinderen meegenomen in de wondere wereld van zwerfafval, milieu, afval scheiden en recycling. De lesstof wordt gecombineerd met buurtacties, spelactiviteiten, creatieve activiteiten en excursies. Het programma duurt 4 tot 8 weken.

Participatie buurtfestivals en evenementen

Tevens hebben de schoonmaakhelden in 2011 ook hun gezicht laten zien en een steentje bijgedragen op het Samen Indische Buurt Festival en het Zazodag Festival welke plaatsvonden in de Indische Buurt. In grote getale hebben de schoonmaakhelden stoffers & blik ontworpen & papieren shoppers en tassen versierd met het afvaletend monster en de slogan 'afval hoort niet op straat'.

Versieren containers op IJburg

Samen met lokale kunstenaars hebben de schoonmaakhelden in 2011 op IJburg diverse ondergrondsecontainer huisjes een 'make over' gegeven. Na een les over afval, grofvuil en het gebruik van de containers zijn ze aan de slag gegaan. De containers zijn op een feestelijke manier onthuld door stadsdeelwethouder Lieke Thesingh. Buurtbewoners reageren heel positief op de vrolijke bakken. De ervaring leert dat de bijplaatsing door deze actie op korte termijn sterk afneemt.

* *

Schoonmaakhelden grote buurtactie: 170 kilo in 24 zakken

Ruim 200 Schoonmaakhelden en begeleiders uit het Oostelijk Havengebied hebben flink hun best gedaan. Op donderdag 29 september 2011 gingen ze met hun knijpstokken heel wat zwerfafval te lijf. Maar liefst 170 kilo verdween in 24 zakken! Na een introductieles over zwerfafval en veiligheidsinstructies, sprak stadsdeelwethouder Nevin Özütok de helden kort toe en bedankte hen voor hun inzet.

Samenwerking met de bibliotheek

1. Kinderboekenweek Schoonmaakhelden verhalenbundel i.s.m. bibliotheek

Het thema van de Kinderboekenweek 2011 was Superhelden !!

I.s.m. de nieuwe bibliotheek op het Javaplein hebben de schoonmaakhelden van NSO de Kolibrie de workshop schoonmaakheldenverhalen schrijven gevolgd. Deze helden hebben reeds eerder aan het project meegedaan en weten wat zwerfafval is en waarom we het opruimen. De workshops werden gegeven door een bekende kinderboekenschrijfster uit Oost die al vele kinderboeken op haar naam heeft staan.

2. Schoonmaakhelden maand in de bibliotheek

De bibliotheek in de Soerabajastraat had in april met een schoonmaakheldenmaand. Alle kinderen die op woensdagmiddag naar de bibliotheek kwamen, volgden introductielessen over zwerfafval, afval scheiden, milieu en recycling. Ook de reinigingsdienst en handhaving zijn langs geweest en hebben met de helden een quiz gespeeld. Na afloop werd er voorgelezen, thema van de voorleesuur was. Schoon !

Ondersteuning winkeliers Javastraat bij Keurmerk Veilig Ondernemen

De helden van NSO Pelangi hebben onder leiding van een kunstenaar een anti-zwerfafval campagne ontworpen. Deze posters zijn opgehangen bij winkeliers in de javastraat. Tijdens het ophangen van de posters hebben de helden voorlichting gegeven aan de winkeliers en uitgelegd dat een schone winkelstraat, heel belangrijk is voor de mensen in de buurt. Het is immers veel prettiger en veiliger om in een schone omgeving te winkelen.

Tante Gerritje

In 2011 zijn de schoonmaakhelden ook op pad geweest met Tante Gerritje. Tante Gerritje heeft een buurtatelier in de Indische buurt, waar kinderen kunnen knutselen. Na een les over zwerfafval, met de oproep om ook zelf je eigen buurt schoon te houden, gingen de schoonmaakhelden samen met een fotograaf op pad om foto's te maken van schone en vieze plekken in de buurt om zo het contrast zichtbaar te maken en te laten zien dat een schone omgeving voor alle bewoners veel prettiger is.

Schoonmaakhelden Bazaar voor WarChild !

De Flevoparkschool, groepen 8, hebben een Schoonmaakhelden bazaar georganiseerd voor WarChild. Het thema van deze bazaar was: "met een schone buurt steunen we WarChild". Alle activiteiten op deze Bazaar stonden in het teken van afval, het milieu en recycling, de volledige opbrengst is naar WarChild gegaan. De groepen 5, 6 en 7 hebben onderleiding van kunstenaars met schone afvalproducten, kunst gemaakt die is geveild op de Bazaar.

3. Successen

- In 2011 heeft uitbreiding van het project Schoonmaakhelden plaatsgevonden naar de Transvaalbuurt.
- Het aantal bewoners dat mee heeft gedaan in 2011 is bijna verdubbeld t.o.v 2010.
- Versieren van ondergrondsecontainers reduceert de bijplaatsing en levert complimenten op van bewoners.
- Lancering van het schoonmaakhelden introductiefilmpje.
- Schoonmaakhelden mini tentoonstelling in hal burger service center.
- Adoptie door Willibrordschool van versierde ondergrondsecontainers voor de school.
- Spin-off JP Coen school, introductie van de schoonmaakhelden van Coen, alle groepen houden in tourbeurten het schoolplein schoon.
- Spin-off buurtinitiatief Transvaal, bewoners lanceren zomer programma schoonmaakhelden.
- Succesvolle pilot van schoonmaakhelden kleuteractie, op verzoek van leerkrachten.

4. Aandachtspunten

Het project Schoonmaakhelden is en blijft deels afhankelijk van de “goodwill” van een school of naschoolse opvang om dit project te steunen, door voorlichting op school toe te staan of als school aan dit project mee te doen. Scholen dienen zich steeds meer bezig te houden met kerntaken zoals taal en rekenen. Er is minder tijd te besteden aan een project, zoals de schoonmaakhelden.

* Fotografie Gracielle Owen; ** Fotografie Maria Heijndael